

ימי אלול ימי אהבה וחיבה - הימים הנחמדים

המבט שלנו על אלול הוא כל כך לא נכון, כל כך לא אמיתי, מרחיק את העבודה שהיא כל כך נחמדה, פשוטה וקלה ומשאיר אותנו ברושם עגום של קדרות ושחרות, הפכו את הדבר הכי לבן לשחור - ונהפוך הוא, לא יודעים כמה אפשר להרויח באלול, מהי מטרת האלול... אם כן ראשית עלינו לדעת מהו אלול?

והנה הדבר הראשון הוא הכתוב בקדמונים שהוא ר"ת "אני לדודי ודודי לי", אלול זה כל שיר השירים, מסכת אהבה שנרקמת בין הקב"ה ובין כנסת ישראל, ויודעים אנו ג"כ שימאזנים' שהוא משפט זה מזל תשרי ומזל האלול הוא בתולה, וכתובת בתולה היא כפולה... הגדרת האלול היא כמ"ש רש"י בפי האזינו עה"פ כנשר יעיר קינו על גוזליו ירחף שהנשר לא נכנס לקן בב"א אלא לאט לאט כדי שילדיו יתעוררו ויהיה להם כח לקבלו, וכך באלול הקב"ה מכין אותנו לקראת ר"ה, והרי באותו ר"ה שנגזרים הגזירות הכי קשות - נגזרים ג"כ הגזירות הכי טובות, והקב"ה רוצה שנוכה בזה, 'כי לא אחפוץ במות המת כי אם בשובו מדרכו וחי', האלול זו המתנה והחיבה הכי גדולה שיכולה להיות, כי אז ה' מתקרב אלינו מתוך אהבה וחיבה שיהיה לנו יותר קל ונעים לשוב אליו, ואח"כ לזכות בדיון.

חסידים אומרים כך, כל השנה זה המלך בארמון - קשה להגיע אליו, באלול 'המלך בשדה' - יש קבלת קהל "אני לדודי ודודי לי", ובעשיית הקב"ה בא אלינו "דרשו ה' בהמצאו", דוקא בימים הכי קשים הקב"ה מתקרב אלינו יותר.

בזוהר חדש בפרשתינו (כי תצא צו, ב) כתב על הפסוק ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים זה אלול, וביסוד ושורש העבודה כתב בשם האר"י שאביה זה הקב"ה ואמה זה כנס"י וירח ימים זה אלול, ומבאר המשגיח

דליקווד זצ"ל בלקט רשימות שמדובר כאן על בכי מסוג אחר, בכי של געגועים, היפת תואר נלקחה מבית הוריה לעם אחר, ומתגעגעת ובוכה, וזהו הבכי של אלול.

בהקדמת רש"י על שיר השירים כתב שראה שלמה ברוה"ק שעתידין ישראל לגלות גולה אחר גולה, חורבן אחר חורבן, ולהתאונן בגלות זה על כבודם הראשון, לאמר אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה, ויזכרו את חסדיו ואת מעלם אשר מעלו והטובות אשר אמר לתת להם, כאשה צרורה אלמנות חיה, משתוקקת על בעלה, מתרפקת על דודה, מזכרת אהבת נעורים אליו ומודה על פשעיה, אף דודה צר לו בצרתה והזכיר חסדי נעוריה ונווי יופיה וכשרון פעליה אשר בהם נקשר באהבה עזה, להודיעה כי לא מלבו עינה ולא שילוחיה שלוחין כי עוד היא אשתו והוא אישה והוא עתיד לשוב אליה.

זהו האלול הגעגועים אל אלכה ואשובה נא אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה! היודעים אנו איזו נעימות היא להיות קרובים לקב"ה, בביה"ל (סי' א') כתב כי כל אהבות העולם הם כאין וכאפס מול אהבת הקב"ה, והגעגועים של אלול נותנים לנו את האפשרות לחזור למה שהיה, והקב"ה כנגד מתגעגע אלינו ומקרבינו אליו.

אלול זה הזמן לזכות רק צריך לבקש כראוי

אך צריך לדעת, יפת תואר לא יעזור לה לבכות, אבל אצלנו זה געגועים שבונים ויוצרים, ובזה נרקמת מסכת האהבה בין הקב"ה לכנס"י.

והנה שערי דמעות לא ננעלו, אבל צריך לדעת גם על מה לבכות, הרב וולבה מביא בשם ר' ירוחם דהנה כולם בוכים כשאומרים בונתנה תוקף "מי ימות", אבל ר' ירוחם אומר שצריך הרבה יותר לבכות ב"מי יחיה", איך יראו החיים שלנו... אדם הראשון, לאחר כל הגזירות שהקב"ה גזר עליו, אבל "אני וחמורי

נאכל באבוס אחד' - עד כאן! זה הוא כבר לא יכל, והתחנן לא להיות כבעל חי.

איזה חיים אלו חיים של עוה"ז ותאוות, הלא זה חי בהמה וע"ז מזהיר דוד המלך ע"ה 'אל תהיו כסוס כפרד אין הבין', שכתב באבן עזרא שזו אפיקורסות ומבאר שזה חטאו של הבן סורר ומורה שחושב את העוה"ז לעיקר, אכן מה שנצרך לקיום האדם כדי ללמוד ולקיים מצוות מותר, אבל ליהנות לשם הנאה? זו אפיקורסות! ועל כך יש לבכות, האם נחיה חי בעל חי או חיים של בן עליה.

והנה רבות בשנים חוזרים אנו על סיפור, בשעתו הייתי בישיבת כפר גנים ואמר לי ראש הישיבה על בחור מסוים - אין לך מושג מהיכן הוא בא ולאן הוא הגיע, הבחור הזה מסוגל לשבת שעות רבות חמש-שש ברציפות וללמוד בחשק ובנעימות, ומספר רה"י - ניגש אל אותו המתמיד בחור ושאלו איך עושה כן, ואמר לו תעשה את זה גם אתה, ואמר לו אני לאחר רבע שעה כבר קשה לי, אמר לו המתמיד גם אני הייתי כמוך ופ"א שמעתי בדרשה שאלול זו הזדמנות חד שנתית לבקש באמת ולהשיג ולפתוח עולם חדש שלא מכירים, זה הזמן לשאוף לפסגות ולהגיע, החלטתי שאין לי מה להפסיד והשקעתי בלימוד ובתפילה במשך כל חודש האלול, בקר צהרים וערב - אחת שאלתי מאת ה', על זה בכיתי והתפללתי השכם והערב, נגמר יום כיפור - וקיבלתי! תעשה את זה השנה ותקבל.

אלול זה עולם אחר, להיות אדם אחר, ותמיד אני שומע מבחורים שהשקיעו והשתנו, אמנם פ"א הגיע אלי בחור ואמר שהוא השקיע כ"כ הרבה ושום דבר לא קרה, עבר סוכות וחנוכה פורים ואף פסח ולא אז כלום, אבל לפתע כאשר הגיע שבועות הוא פתאום נהיה כזה מתמיד, וחש בכזו קירבת אלקים, בלי שום סיבה, רק בזכות האלול.

מוכרחים להגיע למעלות העליונות

רבינו יונה כותב (ש"ג י"ז) ודע כי המעלות העליונות נמסרו במצות עשה, המעלות העליונות הם דאורייתא! ובספורנו כתב (תחילת פ' ראה), ליהודי יש

או ברכה או קללה - אין באמצע! [וכך אמר רבן יוחנן ב"ז (כתובות סו, ב) אשריכם ישראל כשאתם עושים רצונו של מקום אין כל אומה ולשון שולטת בכס ובזמן שאין אתם עושין רצונו מוסרן וכו' ביד בהמתן של אומה שפילה, ליהודי אין אמצע או ברום המעלה או ח"ו בשפל הכי גדול], וידוע בשם הגר"ח מבריסק שכשלא עולים - יורדים ולא נעצרים, כמו שכאשר זורקים כדור כלפי מעלה, כל זמן שיש תנופה הוא עולה למעלה, וכשנגמר התנופה יש כח משיכה שמחזיר אותו למטה וכך האדם ברגע שמפסיק לעלות יש מה שמושך אותו למטה. ואלול זו מעלית - הכנס לתוכה והיא תעלה אותך! ותתרומם כלפי מעלה.

ומהי המעלית? אומר מרן הרב שך, דבר ראשון זה לשמור על סדרי הישיבה, כולל שמירת סדרים תפילה, מוסר, וסדרי השישי וש"ק, וכן כל מה שאומרים לך. יש דבר מבהיל שנמצא בדרשות הר"ן (דרשה יא), שדן האם כאשר סנהדרין טעו והורו על מאכלות אסורות שהם מותרים האם מטמטם את הלב וגורם הפסד לנפש, ואומר הר"ן שלא, כי התיקון לנפש כששומעים למצוות החכמים הוא היותר אהוב אצלו (אצל הקב"ה), ותיקון ההוא זה יסיר הרוע אשר הוא מאת ה' להתילד בנפש מצד אכילת הדבר האסור ההוא, (מובא בספר לעבדך באמת פ' שופטים).

(ובמאמר המוסגר, כשמדברים על לשמוע למה שאומרים לך, נכלל בזה לשמור בקפידה על כל כללי הזהירות שנתקנו בישיבה, ואם לא נזהרים בזה הוא ח"ו חב לעצמו ולאחריוני גמור, ומי מסוגל לזה לפני יום הדין).

וכך גם הבן סורר ומורה תחילת נפילתו כי "איננו שומע".

ההשקעה באלול נשארת בכל מצב

שמעתי מהגר"נ נבנצאל שליט"א ששמע מיהודי זקן שלמד אצל מרן המשגיח הגר"י לוינשטיין זצ"ל בשנחאי, שהמשגיח היה מאד מאריך בתפילות, ופ"א האריך בתפילת נעילה עד לאחר שהציבור כבר גמרו תפילתם ואכלו וחזרו, וכשסיים את תפילתו נאספו סביבו ואמר דהנה מה המעלה של אלול שמשקיעים

בו כ"כ הרבה ואח"כ נופלים בחזרה, ואמר שהיה יהודי שבנה לעצמו ארמון יפה מאד ולפני שנכנס אליו נפל ונחבל קשה בגופו והוצרך לעבור ניתוחים ושיקום במשך שנה שלימה ועד אז לא יוכל להכנס לביתו, ואמר לו מאן דהו מה הרוחת מבניית הבית, כעת לא תוכל להכנס לביתך, והשיב לו האיש בשלמא אם הארמון היה נופל אתה צודק, אבל לא הארמון נפל, רק אני נפלתי הארמון נשאר, בעז"ה כשאבריא אחזור לארמון ואהנה ממנו, וכן הוא האלול וימים נוראים אנו בונים ארמון והארמון הזה נשאר, הוא לא נופל, לכל היותר אנחנו נופלים, אבל כל פעם שמתחזקים כבר מוכן לנו הארמון להכנס לתוכו ולעלות אתו למעלה.

אכן צריך לדעת שאת הארמון צריך לבנות לפי כללי הבנין, שאם לא כן הארמון יפול, ואז אפילו כשהוא יהיה בריא לא יוכל להנות ממנו.

בנין מתקיים רק לאחר פינוי הפסולת

ואיך בונים בנין שלא יפול, יש בזה מעשה נוסף מהמשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל וגם הוא בשנחאי, ושמעתי מראש ישיבת 'קול אריה' הגרמ"ז אפין שליט"א, נכדו של הגרא"ל באקשט זצ"ל ראש הישיבה בדטרויט - ארה"ב אשר היה מהאריות של מיר, ופ"א נכנס סבו לאחד מגדולי גולי שנחאי, וכך הוא סיפר, היה זה לאחר חילוף המשמרות - כאשר נפטר המשגיח דמיר רבי ירוחם ליבוביץ זצ"ל, אשר נודע כאחד המיוחד שאין לתאר, ובמקומו הגיע המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, ובא לפניו אדם גדול ושאלו ששמע כ"כ הרבה על ר' ירוחם, ואולי יאמר לו איזה שיחה שלו, שיוכל לעמוד על גדלותו, ומיד הרצה בפניו שיחה מופלאה אלא שחזר על עצמו הביטויים 'אדם עיר פרא יוולד' וכן 'כי יצר לב האדם רע מנעוריו' וכיוצא ב.

ולאחר שסיים אמר לו אותו אדם גדול אכן אני רואה עומק נפלא עד למאד, רק דבר אחד אני לא מבין, למה הוא חוזר על הדברים האלו 'עיר פרא - רע מנעוריו' אני לוקח את צאן מרעיתי ומדבר עליהם בשפה שמימית ומעלה אותם לפסגות של הכרה בבורא עולם, וכנמצאים שם כבר לא מענין 'השטויות'

שבטבע האדם ומדותיו הרעות, וכשחזר לשיבה הפנה את השאלה למשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל שענה לו במילים ספורות ומדודות 'ספר לנו על הבית של ששון'.

וכך היה המעשה, היה יהודי עשיר גדול שהגיע לשנחאי (וגם על סיבות הגעתו יש סיפור מענין ואכמ"ל) ובנה לו בית לתפארת, ולפתע הרגישו שהבנין שוקע, הוא נבהל וקרא מיד למהנדסים אך הם אישרו שהכל לפי כללי הבנין המקובלים - ונרגע, אך לאחר זמן הבית המשיך לשקוע, ואז הוא החליט לבדוק את הדבר עד תום - ונתברר כי אכן הבנין נבנה כראוי, אלא שאותו מקום שעליו נבנה הבנין היה שם מלפני שנים 'המזבלה של העיר' והיה זה בור עמוק מאד שלשם זרקו הכל, ובור זה היה דווקא שם כי היה שם אויר טוב שגרם שלא תגיע הצחנה לעיר, ואכן שנחאי בפני עצמה היתה עיר של עניים, אך אח"כ כשבאו הגבירים חפשו מקום ששם יוכלו לבנות בנין פאר לעצמם, ומצאו את אותו מקום עם אויר טוב, והחליטו לבנות שם, והעתיקו המזבלה למקום אחר.

אמנם הקבלן היפני שרצה להרויח הרבה ולעבוד מעט, לא הוציא קודם את כל ערימות הזבל שהיו שם, רק מילא את הבור על כל התכולה שהיתה בו במאות טונות של עפר כך שמעל פני השטח הכל היה נראה כקרקע העומדת לבניה וע"ז אכן בנו בניני פאר.

ואלא שבנין הנבנה על ערימות זבל, גם אם הוא יהיה בתכלית היופי וההידור, הוא ישקע ויפול במשך הזמן.

וזה התשובה לאותו אדם גדול, כל זמן שהלב ישאר רע - ועיר פרא, גם אם יתרומם לשיאים לבסוף הבנין יתמוטט ולא יחזיק מעמד - כי הוא בנוי על הרי זבל...

ואכן, אם נרצה שמעבודתנו בימים אלו ישאר ארמון שלא יתמוטט עלינו להכין קרקע ראויה לבנין ולהוציא את הררי הזבל של המדות והדעות הרעות ואז באמת הארמון ישאר, וגם אם נפול, מיד כשנתחזק ונתרפא נוכל לשוב לארמון שבנינו ולהנות ממנו כי הוא כראוי - מוצק עומד וקיים... ומחכה לנו.

וזה כמובן א"א בלי לימוד ה'מוסר' ו'חשבון נפש' אשר בו יסיר עקשות הלב, ובמקומו יכון לב טהור, ואל

אנו על הדברים, ראשית משום והייתם נקיים, שלא ירגישו הצעירים כאילו חיו אינם רצויים, אלא אדרבה לטובתם ולמען בריאותם שומרים מרחק, ועוד טעם כי שיעור אי של השנה יהיו בעתיד שיעור ג' וקיבוץ אי וצריכים הם לדעת אז לקבל יפה את הצעירים ולא יחשבו כי כאן המנהג חיו להתעלם, וכמו שהיה נהוג בישיבה כל השנים בצורה נפלאה.

לזכות לאלול צריך 'להבין' ו'לעבוד'

והנה כעת כבר לא קשה לנו להבין מה זה ראש השנה, מי חלם בשנה שעברה שבתוך שנה הכל יתמוטט... אך יש לנו אמונה ויודעים אנו שאם נתפלל טוב בר"ה הקב"ה יכול לקחת את זה כלעומת שבא, וכמה שמתכווננים באלול - הראש השנה הוא אחרת.

בואו ננצל את האלול, הרי אפשר להגיע לפסגות, שטייגען בלימוד, בתפילה, במוסר, גם עוה"ב וגם עוה"ז, וכמה שיותר מוקדם - היום זה הזמן להתחיל. הגר"י בלזר כותב בכוכבי אור כי מי שמקדים לבוא בימי אלול יש לו זכות קדימה בר"ה ויכול יותר לזכות בדין.

ר' יחזקאל לוינשטיין אומר כתוב ושבתי וראיתם בין 'עובד' אלוקים לאשר לא 'עבדו', לעתיד לבוא לא משנה כמה הצלחת - רק האם עבדת והשקעת או לא וכמה השקעת... נשקיע, נעבוד, נתפלל לקב"ה את ה"אחת שאלתי", שנזכה לגישמאק בלימוד, שלא יעניינו אותנו דברים אחרים, ואלו תפילות שנענות!

אומרים באהבה רבה "להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד", וצריך ביאור וכי מה שייך להבין ולהשכיל לפני ששומעים ולומדים, אלא אומר מרן שה"ת הגר"ח קניבסקי שליט"א (מובא בסידורו) שצריך שכל כדי לשמוע כי צריך להבין שזה העיקר ובוזה להשקיע, לנצל את האלול צריך שכל. ואז נזכה באמת לשבתי בבית ה' כל ימי חיינו לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו.

יחשב האדם כי עבודה קשה היא וכבדה ממני ואיך אוכל להשיגה, אכן כבר גילו לנו חכמי המוסר כי אמרו חז"ל בגמ' בברכות - יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואם אין הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, דהיינו שאין בכח האדם בין כה להתגבר אלא בעזר האלוהי, וכשהאדם עושה מה שמוטל עליו ויכול - עוזרים לו והבא לטהר מסייעין בידו. ולכו שאלו כל אלו שאכן השקיעו - וזכו.

כשמתחילים לזולת זה מחזקו ומסייעו

והנה בעגלה ערופה יוצאים הסנהדרין ואומרים ידינו לא שפכו את הדם הזה ומביא רש"י בשם חז"ל וכי תעלה על דעתך שהסנהדרין שופכי דמים, אלא שלא פטרנוהו בלא אכילה ושתיה ובלא לוייה.

ובספר ברכת מרדכי הקשה שנכון שזה הנהגה לא ראוי לפטרו בלא כלום, אבל לא זה מה שהם מתוודים אלא ידינו לא שפכו את הדם הזה והדרא קושיא לדוכתא וכי ב"ד שופכי דמים הם, אלא שכשמגיע רוצח ורוצה להרוג את השני וכמו שהיה כאן, אם הנרדף מרגיש עצמו חזק ועוצמתי שיודע שהוא לא לבד, והוא רצוי בקהל, הוא חוגר עוז ומשיב מלחמה שעה, ואז גם יכול להנצל, אבל אחד שמרגיש עמו בודד נעזב לנפשו, לא מתעניינים בו, הוא לא מעניין אף אחד ועוזב בלא אכילה ושתיה ובלא לוייה הוא מרגיש עצמו חלש ובלי כח ויכולת, ומיד מתייאש ואז הרוצח מבצע זממו.

ומוסיפים אנו את העובדא במרן רה"י זיע"א שפעם בא לישיבה לאחר שהיה בכרמיאל והיה מותש ואמר לא באתי לומר שיחה כי אין לי כח, רק רציתי לבקש דבר אחד, שהבחורים המבוגרים יקרבו את הצעירים, שלא ירגישו לבד, ומקדמת דנא היה ידוע שכן הוא המנהג בישיבה.

ואמנם בתקופה זו עקב המגבלות של הקפסולות לא שייך כ"כ הקשר בין השיעורים, אך מבי טעמים חוזרים

לרפואת

הרה"ג ר' רפאל בניה בן שפרה

בתוך שאר חולי ישראל

לע"נ

מרת שרה ע"ה ב"ר מנחם דוד הי"ד

נלב"ע י"א אלול תשע"ז

תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליין במייל: 4166058@gmail.com